

Widziane z Brukseli

[Czytaj na stronie 2](#)

Wypowiedź
wiceministra rolnictwa

Nie możemy
zmarnować tej szansy

[Czytaj na stronie 2](#)

Zdaniem prezesa KRIR

Nowelizacja ustawy
– do poprawy

[Czytaj na stronie 2](#)

Owocne rozmowy
z resortem środowiska

[Czytaj na stronie 3](#)

Stanowisko KRIR
wobec aktualnej sytuacji
w rolnictwie

[Czytaj na stronie 3](#)

Partnerzy medialni

Rolniczy Portal
Informacyjny

KULTURA WSI.pl

agro
news.com.pl
telewizja interaktywna

Głód ziemi

Trzydziestu srebrników (około 40 dekagramów srebra) otrzymał Judasz za wydanie Jezusa. W czasach biblijnych była to suma wystarczająca na zakup sporego kawałka ziemi. Dziś jednak nie wystarczyłaby w naszym kraju nawet na kupno przydomowego ogródka. Ceny gruntów rolnych rosną bowiem z roku na rok, ponieważ coraz mniej rolniczej ziemi jest oferowane do sprzedaży na wolnym rynku.

Obecnie najwięcej przeznaczonych do sprzedaży gruntów znajduje się w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych. Ceny państwownej ziemi też jednak systematycznie rosną. Jak informuje ANR, średnia cena gruntów rolnych w I kwartale 2012 r. wyniosła 17 391 zł za 1 ha. W porównaniu do IV kw. 2011 r. nastąpił spadek średniej ceny o 1107 zł, czyli o 6%. Natomiast porównując I kwartał 2012 r. do I kwartału 2011 r. cena jest wyższa o 2234 zł, czyli o 14,7%.

Najwyższe ceny za 1 ha uzyskano w województwach: kujawsko-pomorskim (28,3 tys. zł) i pomorskim (24,1 tys. zł), a najniższe w województwach: lubuskim (11,2 tys. zł) i łódzkim (11,9 tys. zł).

Największy wzrost średnich cen w I kwartale br. w odniesieniu do poprzedniego kwartału nastąpił w województwie kujawsko-pomorskim – prawie 5 tys. zł/ha (21,3%), a największy spadek średnich cen odnotowano w województwie łódzkim – ok. 5,6 tys. zł/ha (31,9%).

Najwyższe ceny uzyskiwano w grupie obszarowej dla nieruchomości 300 ha i więcej – ok. 21,1 tys. zł za 1 ha oraz o powierzchni do 1 ha – ok. 20,8 tys. zł za 1 ha. Najniższe ceny uzyskano w grupie obszarowej 1–10 ha – ok. 15,4 tys. zł za 1 ha.

Agencja Nieruchomości Rolnych sprzedała prawie 22,4 tys. ha. Jest to wynik porównywalny do uzyskanego w analogicznym okresie roku ubiegłego, który kształtał się na poziomie 24 tys. ha. W latach poprzednich w I kwartale ANR udawało się sprzedawać odpowiednio: w 2008 r. – ok. 18 tys. ha, w 2009 r. – 15,6 tys. ha, w 2010 r. – prawie 16 tys. ha.

– W ciągu 3 miesięcy br. najwięcej gruntów sprzedały oddziały terenowe ANR w: Olsztynie (wraz z Filią w Suwałkach) – prawie 3,8 tys. ha, Gdańskie – ponad 3 tys. ha oraz Szczecinie (wraz z Filią w Koszalinie) – 2,7 tys. ha.

W tym okresie zawarto 2808 umów. Najwięcej dotyczyło powierzchni do 1 ha – 1241 oraz powierzchni w przedziale od 1 ha do 10 ha – 1138, co stanowi razem 85% wszystkich zawartych umów. Najmniej transakcji dotyczyło powierzchni powyżej 300 ha – 7. Warto odnotować, że w sześciu województwach: łódzkim, małopolskim, podkarpackim, podlaskim, śląskim i świętokrzyskim nie było żadnych transakcji na powierzchnię powyżej 100 ha – informuje Grażyna Kapelko, rzecznik prasowy ANR.

Według stanu na koniec 2011 r. w Zasobie WRSP pozostaje ok. 1,96 mln ha, z czego niecałe 1,47 mln ha stanowią grunty wydzierżawione. Największe powierzchnie w dzierżawie znajdują się na obszarze województw: zachodniopomorskiego, wielkopolskiego,

dolnośląskiego i warmińsko-mazurskiego. Do rozdzysponowania pozostaje ok. 310 tys. ha, w postaci ponad 500 tys. działek. Największą powierzchnią dysponują oddziały terenowe we Wrocławiu, Szczecinie, Olsztynie, Opolu i Gdańsku.

Inwestowanie w ziemię od zawsze było dobrą inwestycją, ponieważ dawało jej właścicielowi niezależność. Dobrze wiedział o tym król Kazimierz Wielki, który był największym posiadaczem ziemi w kraju, a co za tym idzie, też największym inwestorem. Za czasów jego 37-letniego panowania w Polsce powstało ponad 1000 wsi. Wiedzą od lat też o tym dobrze nasi rolnicy. I dlatego tak ważne jest, żeby państwo grunty trafiły w ich ręce, a nie do dużych korporacji czy cudzoziemców, którzy przez opłacane przez siebie „słupy” starają już dziś wykupywać polską ziemię.

WOP

Z udziałem KRIR

Honorowy Komitet Prezydenckich Dożynek 2012

Wiktor Szmulewicz, prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, 28 maja uczestniczył w pierwszym spotkaniu Komitetu Honorowego Dożynek Prezydenckich Spała 2012. W tym roku uroczystości dożynkowe odbędą się 16 września. Podobnie jak w minionym roku, poprzedzi je organizowana 15 września, również w Spale, konferencja poświęcona Wspólnej Polityce Rolnej w nowej perspektywie 2014-2020.

Starosta oraz Starościna Dożynek Prezydenckich zostały wybrane przez Izby Rolnicze w porozumieniu z Urzędami Marszałkowskimi z województwa lubuskiego oraz podkarpackiego – w związku z tegorocznym przewodnictwem województw Konwentu Marszałków Województw RP.

Dożynki w Spale zgodnie z intencją prezydenta Bronisława Komorowskiego nabraly charakteru dożynek ogólnopolskich dzięki zaangażowaniu się wszystkich województw. Jak udało się nam dowiedzieć, Kancelaria Prezydenta RP chce tę współpracę rozwijać i wzbogacać o kolejne elementy.

Konkurs wieńcowy, prezentacja wieńców z asystą w strojach regionalnych, pokazy rzemiosła i rękozidle artystycznego w pawilonach regionalnych, degustacja tradycyjnej polskiej żywności oraz występy zespołów ludowych – to dobra okazja do zaprezentowania dorobku polskiego dziedzictwa kulturalnego, które to dziedzictwo tak jak i tradycyjna, zdrowa, polska żywność, jest symbolem polskiej wsi.

WOP

Aby nie zaniechano produkcji

Na wniosek Wojewódzkich Izb Rolniczych Polski Południowej oraz mając na uwadze informacje dotyczące propozycji zwiększenia do 0,30 ha minimalnej powierzchni działki rolnej, zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpi do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi o utrzymanie w województwie małopolskim, świętokrzyskim i podkarpackim obowiązującej powierzchni działki rolnej objętej Jednolitą Płatnością Obszarową o powierzchni minimum 0,10 ha. Jak podkreśla KRIR, struktura gospodarstw rolnych w wymienionych województwach jest rozdrobniona, wiele gruntów składa się z działek małych 15-, 20-arowych. Dlatego też podniesienie powierzchni kwalifikującej się do płatności od 0,10 do 0,30 może doprowadzić do zaniechania produkcji i uprawy polowej części posiadanego gruntu, co może negatywnie wpłynąć na zachowanie lokalnego kształtu użytków rolnych oraz pejzażu. Ponadto znaczna część gospodarstwa w wymienionych województwach znajduje się na terenach ONW lub w strefach specjalnie chronionych jak Natura 2000.

WOP

Widziane z Brukseli

Podobnie jak w poprzednich latach, maj rozpoczęły obchody ogłoszenia Deklaracji Schumana, świętowane 9 maja jako Dzień Europy. Z tej okazji odbyła się debata na temat przyszłości Europy, w trakcie której liderzy grup politycznych Parlamentu Europejskiego starali się odpowiedzieć na pytanie, w jakim kierunku zmierza Unia i jak najlepiej poradzić sobie z obecnymi wyzwaniami. Usłyszeliśmy wiele opinii i pomysłów, np. zwiększenie dyscypliny finansowej i zagwarantowanie wzrostu gospodarczego czy poprawienie konkurencyjności poprzez wzmocnienie jednolitego rynku i zwiększenie inwestycji na badania i rozwój. Liberałowie opowiedzieli się za europejskim federalizmem, wprowadzeniem tzw. obligacji projektowych przez dodanie zasad wzrostu do paktu fiskalnego i zwiększenia kapitału Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a konserwatyści za większym naciskiem na demokrację narodową i przedsiębiorczość. Przywódca euroceptyków natomiast, w swoim stylu porównał Unię Europejską

do Titanica, który zmierza wprost na lodowiec, a „roztrzaskanie” strefy euro jest niezbędne, by zbudować nową Europę, opartą głównie na handlu. Pomyły na przyszłość są więc nieco zróżnicowane, jednak pewne jest, że potrzebujemy nowych metod i rozwiązań, które zagwarantują nam stabilność na przyszłe lata i na tyle silną konkurencyjność, abyśmy nie zostali „zepchnięci na margines” przez inne światowe potęgi gospodarcze.

Na posiedzeniach parlamentarnej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozmawialiśmy między innymi o ochronie zwierząt podczas transportu oraz o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych, przyjęliśmy projekt opinię dotyczącej przepisów dobrowolnego etykietowania wołowiny, a także sprawozdanie na temat zmiany rozporządzenia (WE) nr 73/2009 w związku ze stosowaniem płatności bezpośrednich dla rolników w odniesieniu do roku 2013. Tematem przewodnim wielu spotkań roboczych wciąż jest wymiana poglądów odnośnie propozycji Komisji Europejskiej co do kształtu Wspólnej Polityki Rolnej po

roku 2013. Tematy takie, jak wyrównanie poziomu dopłat bezpośrednich, dodatkowe dopłaty bądź redukcje wsparcia związane z tzw. zazielniением i działańami rolnośrodowiskowymi czy też definicja „aktywnego rolnika” budzą bardzo wiele kontrowersji. Dlatego też dialog pomiędzy KE, Parlamentem i Radą UE, konsultacje z naukowcami i ekspertami z ośrodków badawczych, a przede wszystkim wysłuchiwanie potrzeb rolników i uwzględnianie różnic pomiędzy

dy państwami członkowskimi to niezbędne elementy tej szeroko zakrojonej debaty, kluczowe dla stworzenia sprawiedliwej, konkurencyjnej i dostosowanej do dzisiejszych potrzeb społeczeństwa Wspólnej Polityki Rolnej.

Majowa sesja plenarna w Strasburgu tym razem nie dotyczyła wprost tematów z dziedziny rolnictwa, aczkolwiek poruszała aspekty związane z nią pośrednio. Posłowie zatwierdzili raport francuskiej liberalki **Marielle De Sarnez** poruszający kwestię relacji handlowych z Chinami. PE sprzeciwiał się nierównemu traktowaniu europejskich przedsiębiorców, mających trudności w wkraczaniu na chiński rynek. Kolejny poruszany problem to naruszanie praw autorskich marek pochodzących z UE za przyzwoleniem rządu chińskiego. Skomplikowany system cel, bariery handlowe i subsydia dla chińskich producentów warunkują nierówny bilans handlowy między Chinami a Europą. PE chce, by nasze relacje gospodarcze były oparte na zasadzie wzajemności i handlowej przejrzystości. Naszą siłą jest to, że UE jest największym partnerem handlowym dla Chin i głównym celem ich eksportu.

Parlament szuka również nowych odpowiedzi na kryzys gospodarczy. Posłowie przyjęli plan działania Komisji Europejskiej, zakładający podjęcie działań mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia wśród młodzieży, ponieważ to młodzi ludzie stanowią największy odsetek pozostałych bezzatrudnienia. Komunikat KE zawiera strategię stworzenia „europejskiego planu inwestycyjnego” dla tworzenia nowych miejsc pracy oraz relokację środków unijnych funduszy strukturalnych na projekty dotyczące młodych ludzi.

Parlament Europejski to miejsce otwarte na obywatele Europy, dlatego wiele osób zainteresowanych jego pracami ma możliwość odwiedzenia i zobaczenia jego prac na własne oczy. W maju na moje zaproszenie gościły w Brukseli grupy przedstawicieli województwa śląskiego i południowej części województwa mazowieckiego oraz woj. podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Dodatkowo umożliwiły również zwiedzanie Parlamentu grupie prawie 200 dzieci z powiatu wyszkowskiego. Takie grupy to wielka radość, ponieważ świadczą o świadomości obywatelskiej i zainteresowaniu integracją europejską. Oby w przyszłości było ich jak najwięcej.

Jarosław Kalinowski
poseł do Parlamentu Europejskiego

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

Nie możemy zmarnować tej szansy

Rada Ministrów 25 kwietnia 2012 roku przyjęła Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020. Dokument ten powstał w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy współpracy niezależnych ekspertów rolniczych uczelni publicznych i ośrodków naukowo-badawczych.

Strategia odnosi się do dwóch ważnych obszarów, którymi zarządza minister rolnictwa, czyli do polityki rolnej i obszarów rybackich. Jeśli chodzi o obszary rybackie, to przede wszystkim zwracamy uwagę na to, żeby nasza strategia wpisywała się w strategię kraju, a jednocześnie dawała lepsze możliwości jeszcze lepszego funkcjonowania sektora w ramach Wspólnej Polityki Rybackiej po 2012 roku. Chodzi o to, żeby przygotować takie rozwiązania, które będą prowadziły do zrównoważonego rozwoju całego sektora rybackiego w Polsce. Po pierwsze, myślimy przede wszystkim o tych rozwiązaniach, które są związane z maksymalnym wykorzystaniem środków finansowych w ramach naszych programów operacyjnych w tej perspektywie oraz środków finansowych, które będą w europejskim funduszu morskim i rybackim. Po drugie, o rozwoju przetwórstwa rybnego, które jest bardzo dynamiczną dziedziną gospodarki narodowej. Przypomnę, polskie przetwórstwo to 255 firm zatrudniających około 25 tysięcy osób, to 0,6 procenta PKB, w przeliczeniu na złotówki jest to około 7 miliardów złotych.

Mówimy także o optymalnym wykorzystaniu zasobów żywych w Bałtyku i w ramach naszej akwakultury. W związku z realizacją naszej strategii, gdzie mówi się o malejących zasobach organizmów żywych w Bałtyku, otwiera się bowiem kolejna szansa dla pol-

skiej akwakultury, aby zwiększyć podaż ryby słodkowodnej na rynek do przetwórstwa, jak i bezpośrednio do konsumentów. To też jest działanie, które wpisuje się w naszą strategię. Wydaje mi się, że ważnym krokiem będzie znalezienie nowych możliwości dla tych wszystkich, którzy będą chcieli pozostać w sektorze, a więc jeśli chodzi o rybaków, to cały system kształcenia wymaga przebudowy. Myślimy również o kadach, które będą koniecznie potrzebne dla rozwoju polskiej akwakultury po 2012 roku.

Są to najważniejsze zadania, które będą koncentrowały nasz wysiłek wokół najważniejszych celów wpiętych w strategię rybactwa i rolnictwa. Życzę sobie, aby udało się zachęcić naszych partnerów – organizacje rybackie, organizacje społeczne, samorządy terytorialne, a także całą administrację państwową do tego, żeby budować i realizować tę strategię, ponieważ jest to nasza szansa, której nie możemy zmarnować.

Kazimierz Płocke
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę ustawy o ochronie prawnej odmian roślin. Od czasu nowelizacji w 2011 roku Ustawy z dnia 26 czerwca 2003 roku (Dz. Ustaw nr 137 z 2003 r.) o ochronie prawnej odmian roślin nasiliły się dyskusje nad jej funkcjonowaniem i zakresem, w jakim reguluje wykorzystywanie odmian chronionych przez rolników. Do Krajowej Rady Izb Rolniczych wpłynęło wiele krytycznych uwag na temat jej funkcjonowania. Otrzymaliśmy też list otwarty hodowców i właścicieli odmian.

Zdaniem prezesa KRIR

Nowelizacja ustawy – do poprawy

Tegoroczne wymarzenia, które zweryfikowały mrozoodporność wielu uprawianych w Polsce odmian też wymagają nowego spojrzenia na funkcjonowanie tej ustawy. Organizacja hodowców Agencja Nasienna Sp. z o.o. sugeruje, że rolnicy mają zbyt duże przywileje, ponieważ gospodarstwa do 25 ha nie wnoszą opłat za odstępstwo rolne (w przypadku ziemniaków do 10 ha). Rolnicy zarzucają Agencji upodobnienie się w formie działania i stosowanych formularzach do agencji rządowych.

KRIR uważa, że po kilku latach funkcjonowania ustawy wymaga ona nowelizacji. W praktyce we względzie na czas i zakres ochrony prawnej w Polsce nie można siąć w gospodarstwach powyżej 25 ha pospolitych roślin uprawnych bez wnoszenia opłat. Mające tysiącletnią historię pszenica i jęczmień stały się własnością nielicznej grupy podmiotów. W tym kontekście działania właścicieli odmian powinny być kontrolowane przez państwo, a rolnicy uczestniczyć w finansowaniu hodowli na partnerskich i publicznie kontrolowanych zasadach. Obowiązująca obecnie Ustawa o ochronie odmian traktuje w uprzewilejowanym sposobie hodowców. Odpowiedzialność hodowcy za odmianę musi być rozszerzona. Opis odmiany powinien być ustawowo skodyfikowany. W praktyce rolniczej w opisie odmiany dominuje marketing, a nie rzetelna informacja. Opłaty wniesione na rzecz hodow-

cy w wypadku, gdy rolnik ze stosowania danej odmiany nie odniósł żadnych korzyści gospodarczych, powinny być zwracane (wymarzenie, powódź czy inne klęski żywiołowe). Z opłat zwolnione powinny być też nasiona użyte do zasiewów roślin poplonowych z przeznaczeniem na zaoranie. Zakres informacji, które rolnik jest zobowiązany złożyć, wybiera daleko poza te, które pozwalają na wniesienie opłaty licencyjnej, czy za odstępstwo rolne. Wątpliwości budzi, w jakim celu hodowcy wiedzą, kto rolnikowi zaprawił ziarno albo od kogo kupił kwalifikowany materiał siewny? Przepisy karne ujęte w Ustawie powinny być usunięte lub rozszerzone o odpowiedzialność hodowcy za np. żądanie informacji wybiegających poza wymagane ustawą. W jakim celu i na jakiej podstawie prawnej organizacje hodowców mają dostęp do danych

Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa? Zapisy Ustawy mówiące o organizacji reprezentującej posiadaczy gruntów rolnych są martwe. W zasadzie nie sposób jej wyłonić. To uniemożliwi podpisywanie umów z organizacją hodowców dotyczących wysokości opłat, zakresu kontroli i wzajemnych relacji.

Zapisy obecnej ustawy uniemożliwiają działanie w sytuacjach kryzysowych. Gdy na skutek klęski nagle zwiększa się zapotrzebowanie na materiał siewny, nie sposób go zdobyć legalnie. Hodowcy nie posiadają zapasów, od sąsiada kupić i wysiąć nie wolno. Taka sytuacja jest niedopuszczalna. Dlatego Zarząd wniosł do Ministra Rolnictwa o nowelizację przedmiotowej ustawy.

Wiktor Szmulewicz,
prezes KRIR

Polska Wieś

Czasopismo
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Ukazuje się raz w miesiącu.
Wydawane i redagowane

na zlecenie Krajowej Rady Izb Rolniczych przez zespół „Poradnika Rolniczego”.
Kolportaż – czasopismo dostępne razem z tygodniikiem „Poradnik Rolniczy”

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Tel.: (22) 623 21 65, fax (22) 623 11 55; www.krir.pl
Red. Nacz. Wojciech Petera, tel.: 606 396 747
e-mail: wojciech.petera@wp.pl; polskawies@poradnik.net.pl

Owocne rozmowy z resortem środowiska

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 18 maja spotkał się Januszem Zaleskim, podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska. W spotkaniu, którego głównym tematem była dyrektywa azotanowa i jej konsekwencje dla rolników, szkody w rolnictwie powodowane przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową oraz organizmy genetycznie modyfikowane, uczestniczyli również przedstawiciele Departamentu Zasobów Wodnych, Ochrony Środowiska oraz Zespołu ds. GMO Ministerstwa Środowiska.

W pierwszej części spotkania prezes KRIR **Wiktor Szmulewicz** odniósł się do bieżącej sytuacji w rolnictwie oraz wskazał na problemy wynikające z ustanowienia obszarów OSN (obszarów szczególnie narażonych), jakimi w wyniku zaleceń Komisji Europejskiej Polska implementując przepisy dyrektywy azotanowej ma objąć część swojej powierzchni. W ocenie samorządu rolniczego proponowane rozwiązania wraz z wyznaczonymi obszarami godzą w interesy rolników, generując dodatkowe koszty, ograniczą produkcję, skomplikują i uniemożliwi prowadzenie gospodarstw towarowych. Ponadto wykluczają gospodarstwa rolne z możliwości uczestnictwa w części programów rolnośrodowiskowych. Prezes KRIR zaprotestował również w kwestii związanej z przyjętą metodą określenia obszarów OSN oraz brakiem konsultacji w tym zakresie z izbami rolniczymi. W wyniku przeprowadzonych rozmów omówiono potrzebę podjęcia na forum Unii Europejskiej wspólnej inicjatywy Ministra Środowiska i Ministra Rolnictwa i

Rozwoju Wsi zmierzającej do renegotacji warunków, jakie przyjęła Polska w 2004 roku. W głównym założeniu ponownych negocjacji należało przyjrzeć się rozwiązaniom, jakie zastosowano w Niemczech, gdzie plon referencyjny pszenicy wynosi 6t/ha (w Polsce 3t/ha). W zamian za derogacje przepisów dotyczących zastosowania minimalnej ilości N/ha w postaci czystego składnika polegające na zwiększeniu dopuszczalnej normy do 240 kg N/ha, w Niemczech objęto całą powierzchnię kraju obszarem OSN. Opracowany program postępowania w sprawie OSN wymaga uwzględnienia wniosków samorządu rolniczego.

Natomiast jeśli chodzi o szkody wyrządzane przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, dyskusja głównie dotyczyła nadmiernej populacji bobrów. Wiceminister Zaleski zapowiedział, że Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska właściwa miejscowo będzie posiadać możliwość wydania miejscowego aktu prawa w formie zarządzenia zezwalającego na okreso-

wy odstrzał, niszczenie żeremi i siedlisk bobrów bez specjalnych zezwoleń na ten cel. Ministerstwo Środowiska zaproponowało również uruchomienie w ramach programu rolnośrodowiskowego PROW w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 możliwości dofinansowania do terenów, gdzie występują siedliska bobrów oraz ustanowienie bobrów zwierzęną okresowo pozyskiwaną, jak w przypadku chronionych winniczków. Proponowane rozwiązanie określa okresy oraz sposoby pozyskiwania bobrów oraz wskazuje na możliwe do gospodarczego wykorzystania ich tusz uwzględniając walory użytkowe, ma to na celu zainteresowanie rynku właściwościami, jakie posiada mięso i możliwością, jakie daje skóra bobrów.

Kolejną część spotkania poświęcono coraz liczniejszym szkodom, jakie na polach uprawnych wyrządzają żurawie. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska **Janusz Zaleski** prosił, aby rolnicy monitorowali i zgłaszały szkody wyrządzane przez żurawie. Zapowiedział tak-

że, że resort środowiska rozważa włączenie do wykazu dopuszczonych metod płoszenia dodatkowych sposobów.

W dyskusji dotyczącej GMO Wiktor Szmulewicz zaznaczył, że konsumenci opowiadający się za zakazem uprawy roślin genetycznie modyfikowanych w Polsce często nieświadomie dokonują zakupu produktów tańszych, posiadających w składzie GMO. Taka zdaniem samorządu rolniczego sytuacja nie powinna mieć miejsca i wymaga zastosowania na produktach bardziej czytelnych informacji na ten temat. W ocenie prezesa KRIR konieczne jest jak najszybsze rozpoczęcie badań nad wpływem GMO na organizm i otoczenie człowieka oraz stworzenie programu hodowlanego zachowawczego polskich odmian roślin uprawnych w sposób uniemożliwiający światowym korporacjom dyktat cen materiału siewnego i braku w przyszłości alternatywy w tym zakresie.

Opracował: WOP

V Posiedzenie KRIR IV kadencji

W siedzibie resortu rolnictwa przy ulicy Wspólnej 30 w Warszawie 16 maja odbyło się V Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych IV kadencji. W obradach oprócz prezesów i delegatów z 16 izb wojewódzkich uczestniczył również minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki oraz przedstawiciele ARiMR, ARR, ANR i KRUS.

Najwięcej pytań izbowych działaczy skierowanych do ministra rolnictwa dotyczyło przede wszystkim modulacji płatności bezpośrednich oraz obowiązującej od grudnia 2011 r. znowelizowanej ustawy o gospodarowaniu nieruchomości rolnymi Skarbu Państwa.

W trakcie obrad między innymi zatwierdzono sprawozdania finansowe z działalności KRIR za 2011 rok, a także udzielenie zarządu KRIR absolutorium za 2011 rok. Członkowie KRIR jednogłośnie wyrazili poparcie dla dotychczasowych działań zarządu KRIR.

WOP

Stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych wobec aktualnej sytuacji w rolnictwie

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
  - a) uwzględniania uwag samorządu rolniczego w procesie tworzenia prawa i w propozycjach rozwiązywania istotnych spraw dla rolnictwa,
  - b) bieżącego informowania członków izb rolnicznych o zapowiadanych zmianach prawa w zakresie rolnictwa, np. redukcji płatności bezpośrednich oraz omawiania pojawiających się problemów w sektorze rolnictwa z samorządem rolniczym,
  - c) przyjmowania zaproszeń Krajowej Rady Izb Rolniczych i uczestniczenia w spotkaniach oraz przekazywania wyczerpujących informacji nt. bieżących prac dotyczących rolnictwa przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Prezesa Agencji nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
2. Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się od Rządu RP zwiększenia puli środków finansowych dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych. Wyrażona zgoda Ministerstwa Finansów na przesunięcie w sumie 32,9 mln zł na dopłaty do kredytów preferencyjnych na rok 2012 jest niewystarczająca. Ponadto samorząd rolniczy wyraził w swoim stanowisku zdecydowany sprzeciw wobec zwiększenia obszarów OSN z 1,8 do 17,8% powierzchni Polski (obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzące z źródeł rolniczych), szczególnie na terenach typowo rolniczych. KRIR domaga się podjęcia przez Ministra Środowiska oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wszelkich możliwych kroków, aby ograniczyć tereny OSN w Polsce oraz wymogi stawiane wobec rolników na tych terenach.
3. Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się, aby podejmowanie decyzji przez Agencję Nieruchomości Rolnych w sprawie sprzedaży i podziału gruntów rolnych, obligacyjnie odbywało się za zgodą Rad Społecznych powołanych przy Dyrektorach Oddziałów Terenowych ANR.
4. Samorząd rolniczy jest zdecydowanie przeciwny zwiększeniu obszarów OSN z 1,8 do 17,8% powierzchni Polski (obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzące z źródeł rolniczych), szczególnie na terenach typowo rolniczych. KRIR domaga się podjęcia przez Ministra Środowiska oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wszelkich możliwych kroków, aby ograniczyć tereny OSN w Polsce oraz wymogi stawiane wobec rolników na tych terenach.
5. Ze względu na specyfikę zawodu rolnika, Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się utrzymania wieku emerytalnego dla rolników na obecnym poziomie, tj. 60 lat dla kobiet, 65 dla mężczyzn, z możliwością wcześniejszego przejścia na emeryturę tylko w sytuacji przepisania gospodarstwa na następcę.
6. Samorząd rolniczy oczekuje od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pełnej informacji na temat ustaleń z Komisją Europejską w przedmiocie 10% redukcji płatności bezpośrednich w Polsce w 2012 r. dla gospodarstw otrzymujących 5000 € płatności rocznie.
7. Oczekujemy wyczerpującej informacji od Rządu RP oraz szerokiej konsultacji z samorządem rolniczym spraw związanych z zapowiadanymi zmianami w opodatkowaniu rolników.
8. Samorząd rolniczy oczekuje od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi szybkiej nowelizacji ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.
9. Oczekujemy jak najszybszych, jednoznacznych informacji od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczących sposobu naliczania modulacji i redukcji uzupełniających płatności bezpośrednich za 2012 r.

Walne Zgromadzenie Lubelskiej Izby Rolniczej po zapoznaniu się z pakietem legislacyjnym Komisji Europejskiej dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014–2020 r. uważa, że Projekt Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników powinien zostać negatywnie zaopiniowany przez Rząd RP.

Wprojekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego płatności bezpośrednich dla rolników jest mowa o rolniku jako osobie czynnej zawodowo. Dokument ten w art. 9 określa rolnika czynnego zawodowo, kiedy roczna kwota płatności bezpośrednich nie przekracza 5% łącznych przychodów uzyskanych z pozostałych działalności oraz powierzchnia użytków rol-

nich obejmuje głównie powierzchnię utrzymywanej naturalnie w stanie odpowiednim do wypasu lub uprawy i nie prowadzi na tej powierzchni działalności minimalnej określonej przez państwa członkowskie.

Ograniczenia wynikające z przepisów nie dotyczą rolników, których płatności bezpośrednie nie przekroczyły w poprzednim roku kwoty 5 tys. euro.

Zdaniem LIR granica, która rozróżnia rolników aktywnych od nieaktywnych, została określona na zbytniskim poziomie i nie przyniesie ona wyłączenia z uprawnienia osób spoza rolnictwa. Brak jest też, jak podkreślają przedstawiciele samorządu rolniczego z Lubelszczyzny, jasno okre-

ślonych reguł i zasad, za pomocą których będzie można rozróżnić dochody uzyskiwane z działalności rolniczej i pozarolniczej, które uzyskiwane są w ramach gospodarstwa rolnego. Brak jest również organów administracji, które miałyby dokonywać weryfikacji powyższych danych oraz trybu takiej weryfikacji, co może być przyczyną dowolności oceny statusu rolnika jako aktywnego bądź nieaktywnego zawodowo. Dlatego w ocenie LIR skutkiem powyższych uwag może być błędne przyznanie płatności bezpośrednich lub odmowa ich przyznania.

– Różnicowanie konkurencyjności sektora rolnego w poszczególnych

państwach UE na jednolitym rynku może być spowodowane umożliwieniem przesunięć pomiędzy filarami.

Projekt zezwala na dokonywanie przesunięć w zakresie do 10% z I filaru do II filaru oraz dla państw członkowskich o stawce płatności poniżej 90% średniej UE do 5% z filarem II do filaru I i elastyczność od 5% do 10%. Zgodnie z zapisami art. 17, uzupełniającą płatność w roku 2014–2015 otrzymają tylko Rumunia i Bułgaria. Naszym zdaniem powinno się wyrównać dopłaty bezpośrednie pomiędzy krajami UE-15 a nowymi krajami UE – 12. Zauważycię należy tutaj, że nowe kraje UE mają najniższe dopłaty bezpośrednie.

Płatności dla młodych rolników wg. założeń będą wynosić 2% koperaty narodowej.

Biorąc pod uwagę, że koperty narodowe będą zróżnicowane dla poszczególnych państw członkowskich, płatność będzie różna i spowoduje nierówny start młodym rolnikom – mówi **Robert Jakubiec**, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej – Naszym zdaniem płatność ta powinna być równa dla wszystkich w UE. W tej kwestii trzeba wypracować inny wariant podzielenia funduszy przeznaczonych dla młodych rolników, tak aby każdy z nich miał równie szanse gospodarowania.

WOP

KRIR wnioskuje

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wnioskuje do Prezesa KRUS o przedłużenie ważności zaświadczeń wydawanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do minimum 3 miesięcy. W zależności od rodzaju wniosku osoby zainteresowanej, jednostki Kasy wydają stosowne zaświadczenia, dotyczące np.: okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, niezalegalizacji z opłacaniem składek, niefigurenowania w ewidencji osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników, udzielonej pomocy publicznej itp.

Zarówno przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, jak i ustawy Kodeks postępowania administracyjnego nie regulują okresu ważności wystawianych zaświadczeń i w związku z powyższym KRUS obecnie takiego okresu nie określa.

Jak podkreśla samorząd rolniczy kwestie „ważności” wydawanych przez Kasę zaświadczeń mogą natomiast określać w szczegółowych przepisach lub określonych przez sie-

bie wewnętrznych procedurach inne organy i instytucje, które wymagają od rolników zaświadczeń wydawanych przez KRUS. Kasa nie posiada jednak ustawowych uprawnień do określania terminu ważności wydawanych zaświadczeń, wiążących dla innych organów czy instytucji.

Obecnie kwestie związane z wydawaniem zaświadczeń przez organy administracji regulują przepisy art. 217 do 220 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071). Jak informuje KRUS w myśl przepisu art. 42 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zmianami), Kasa prowadzi ewidencję okresów podlegania ubezpieczeniu i opłacania składek za każdego ubezpieczonego i treść wydawanych zaświadczeń zgodnie z przepisem art. 218 § 1 Kpa musi być zgodna z prowadzoną przez KRUS ewidencją i posiadanymi danymi.

WOP

KRIR pyta – resort rolnictwa odpowiada

Waloryzacja rent strukturalnych

Wodpowiedzi na zapytanie Zarządu KRIR w sprawie waloryzacji rent strukturalnych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że szczegółowe zasady dostępu do działania „Renty strukturalne” określone zostały w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 109, poz. 750 z późn. zm.).

Zarówno przepisy ww. rozporządzenia w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego PROW 2007–2013, jak i postanowienia PROW 2007–2013, określają wysokość renty i jej zwiększenie jako stałe kwoty, niepodlegające waloryzacji. Tak więc podstawowa wysokość pomocy wynosi

si 1013 zł, wysokość renty strukturalnej może zostać zwiększena o 676 zł, jako dodatek na małżonka oraz o 102 zł, jeżeli rolnik przekaże gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni użytków rolnych większej niż 10 ha osobie w wieku poniżej 40. roku życia. Przedmiotowe przepisy wynikają z ograniczonej wysokości środków finansowych na to działanie oraz konieczności zapewnienia finansowania zobowiązań już podjętych w ramach PROW 2004–2006 i PROW 2007–2013 i polegały na rezygnacji z coroczej waloryzacji rent strukturalnych. Niniejsza zmiana obowiązuje w ramach naboru wniosków przeprowadzonego w 2010 roku.

W ramach wcześniejszych naborów wniosków o przyznanie renty strukturalnej, tj. przeprowadzonych w latach 2008 i 2009, wysokość renty strukturalnej była uzależniona od aktualnego poziomu świadczeń emerytalnych, co oznaczało dokonywanie ich okresowej waloryzacji. Obecnie wysokość renty strukturalnej

określona jest w wysokości stałej, niepodlegającej waloryzacji. Podstawowa wysokość renty strukturalnej została określona na podstawie kwoty najniższej emerytury w 2009 r., tj. kwoty 675,10 zł i stanowi około 150% tej kwoty, tj. 1013 zł.

MRiRW podkreśla, iż renty strukturalne w ramach PROW 2007–2013 są świadczeniem odmiennym od świadczeń emerytalno-rentowych przyznawanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie jest to świadczenie obowiązkowe i należne każdemu rolnikowi na jednakowych warunkach, ale tylko tym, którzy spełniają i akceptują wymagania wymienione w rozporządzeniu, a także złożą wniosek w terminie ogłoszonym przez Prezesa ARiMR. Każdy rolnik przechoǳąc na rentę strukturalną indywidualnie i samodzielnie podejmuje decyzję, rozważając wszystkie aspekty tego zdarzenia, a także zapoznając się z przepisami prawa dotyczącymi niniejszego działania.

PL 99-340 Krośniewice, ul. Parkowa 2 • tel.: +48 (24) 252 30 03, 252 43 06, fax: +48 (24) 252 16 50, kom. 0605-540-287 • www.expom.eu • expom@expom.com.pl, weremczuk@wp.pl

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe HETMAN Sp. Z o.o.
**NIEODPŁATNY ODBIÓR I UTYLIZACJA
PADŁYCH ZWIERZĄT ***

**UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I ROŚLINNEGO,
PRZETWARZANIE ODPADÓW (BIOMASY) NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ**

TELEFONY KONTAKTOWE CZYNNYE CAŁĄ DOBĘ
DO NAS WSZĘDZIE BLISKO DZWOŃ - tel. 24 282 16 53, 56 683 25 62, kom. 662 041 241

PUNKTY DYSPOZYCYJNE

SPALARNIE ODPADÓW
ZWIERZĘCYCH OLSZÓWKA
87-400 GOLUB-DOBRYŻYN
TEL. 56 683 25 62, KOM. 515 204 663

ZAKŁAD POŚREDNI
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE
89-400 SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE
TEL. 52 388 22 28, KOM. 515 204 646

ZAKŁAD POŚREDNI UNIN
08-400 GARWOLIN
TEL. 25 683 05 29, KOM. 515 204 645

BAZA TECHNICZNA
- BEDLNO 24
99-311 BEDLNO
TEL/FAX. 24 282 15 53

ZAKŁAD UTYLIZACJI FALBORZ
87-880 BRZEŚĆ KUJAWSKI
TEL. 54 252 13 87

PUNKT DYSPOZYCYJNY FLORIANÓW
99-311 BEDLNO
TEL. 24 282 16 53, KOM. 662 041 241

PUNKT DYSPOZYCYJNY
ANTONIEWO
89-310 ŁABISZYN
TEL. 52 384 44 43

ZAKŁAD POŚREDNI
FRANCISZKOWO
09-300 ŻURMIN
TEL. 23 676 76 09

* - Przedsiębiorstwo działa zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego dotyczącymi pomocy publicznej na utylizację padłych zwierząt art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) 1857/2006
- w zakresie prawa krajowego dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt jest udzielone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009r. W sprawie niektórych zadań ARIMR (Dz. U. Nr. 22 poz. 121 z późn. zm.)

Działając z myślą o Polskim Rolnictwie oferujemy:

- Szybkie terminy odbiorów
- Wyspecjalizowane środki transportu zapewniające łatwy i szybki załadunek
- Pełny monitoring padłych przeźwroczy w zakresie badań na BSE
- Profesjonalną i wyspecjalizowaną kadrę, zapewniającą fachową obsługę

HETMAN Sp. z o.o., Florianów 24, 99-311 Bedlno, Tel./fax: 24 282 16 53, www.hetman.pl, email: hetman@hetman.pl

KOLEKTORY SŁONECZNE

kotłownie, kompletne systemy grzewcze

Sprzedaż, montaż, doradztwo

Pomagamy uzyskać dofinansowanie

www.kolektory.lodz.pl

tel. 601 31 00 14

Małopolska
Partnerem przedsięwzięcia jest
Województwo Małopolskie

Zapraszają na

XVI Regionalna Wystawę Zwierząt Hodowlanych w Klikowej
i XII Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Huculskiej
"Szlakiem Konia Huculskiego"

Pod Patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Miejsce: teren LKJ w Klikowej (dawne Stado Ogierów)

Program:

Sobota - 16.06.2012 r.

8⁰⁰-12⁰⁰ - przyjęcie zwierząt

12⁰⁰-18⁰⁰ - ocena zwierząt

Niedziela - 17.06.2012 r.

10³⁰-11³⁰ - Msza Święta

11³⁰ - uroczyste otwarcie Wystawy

12⁰⁰-14²⁰ - prezentacja nagrodzonych zwierząt

14²⁰-15²⁰ - prezentacja koni nagrodzonych podczas
Czempionatu Koni Rasy Huculskiej

15²⁰-18⁰⁰ - pokazy

- konkurs skoków przez przeszkody

- ogłoszenie wyników konkursu wiedzy dla rolników

NAGRODA GŁÓWNA - klacz rasy huculskiej

- rozstrzygnięcie konkursu rysunkowego dla dzieci

- pokaz ścieżki huculskiej

- pokaz powożenia zaprzegami wielokonnymi

- konkurs młodego hodowcy

- pokaz jazdy w stylu western - WRTC FURIOSO

- występy zespołu Bruk-Band

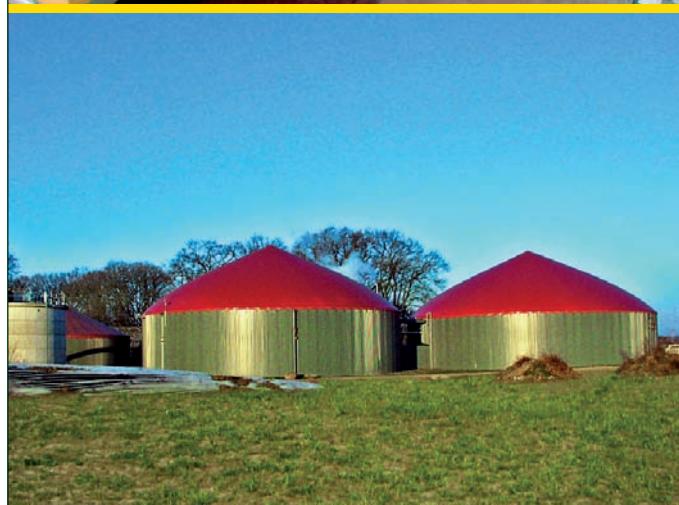

Wystawa współfinansowana przez: Województwo Małopolskie, Fundusz Promocji Mleka, Fundusz Promocji Mięsa Wieprzowego

**40 LAT DOŚWIADCZENIA
W CAŁEJ EUROPIE**

**ZBIORNIKI ŻELBETOWE
DLA BIOGAZOWNI,
ZBIORNIKI DLA
OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW,
ZBIORNIKI I SILOSY
NA WSZELKIE MATERIAŁY
PŁYNNE I SYPKIE.**

**ul. Budowlana 17
41-100 Siemianowice Śl.
Tel.: (0048) 32/203-08-02
Fax: (0048) 32/203-92-22**

**WSPÓŁPRACUJEMY Z UZNANYMI
FIRMAMI OD TECHNOLOGII BIOGAZU!**

www.wolfsystem.com

W 2012 r. Polska po raz dziesiąty uczestniczy w programie „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”, który w całości jest finansowany ze środków unijnych. Bezpłodnie administrowanie programem powierzone zostało Agencji Rynku Rolnego, która jest odpowiedzialna m.in. za organizację postępowania przetargowego, proces rozliczeń finansowych, jak również odpowiada za logistyczną stronę całego przedsięwzięcia.

W realizacji Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (fr. PEAD) mogą uczestniczyć organizacje charytatywne wskazane w Obwieszczeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2004 r. W Polsce status organizacji uprawnionej uzyskały: Federacja Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej. W celu dotarcia do jak największej grupy osób potrzebujących, organizacje te wskazują każdego roku magazyny zlokalizowane na terenie całej Polski, do których mogą być dostarczane artykuły spożywcze. Produkty są dystrybuowane wśród osób najuboższych bądź przekazywane do rozdysponowania za pośrednictwem innych lokalnych organizacji społecznych zajmujących się osobami ubogimi i niedożywionymi.

Od 2009 r. znacznie wzrosła wartość środków finansowych przeznaczanych przez Komisję Europejską na realizację programu w naszym kraju. Obecnie Polska jest trzecim w kolejności państwem po Włoszech i Hiszpanii pod względem wielkości budżetu przeznaczonego na program.

W latach 2009, 2010 i 2011 do magazynów organizacji charytatywnych dostarczono odpowiednio – ok. 136,6 tys. ton, 131,5 tys. i ok. 134 tys. ton różnego rodzaju artykułów spożywczych.

W 2011 r. zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, na realizację programu przeznaczono w sumie 480 mln euro, z czego ok.

Agencja Rynku Rolnego

Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej

75,4 mln euro przypadło w udziałie Polsce. Wykorzystano 441,2 tys. ton zbóż oraz 15,7 tys. ton odtłuszczonego mleka w proszku wycofanych z zapasów interwencyjnych UE. Dla osób najbardziej potrzebujących przekazano w 2011 roku blisko 105 tys. ton artykułów spożywczych oraz 28,9 mln litrów mleka UHT o łącznej wartości 284,0 mln zł. Gotowe artykuły spożywcze dostarczane były na terenie całej Polski do 123 magazynów należących do trzech głównych organizacji charytatywnych, tj. do Federacji Polskich Banków Żywności, Caritas Polska i Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej. Organizacje charytatywne rozdzielały otrzymywane artykuły spożywcze bezpośrednio wśród osób najuboższych lub za pośrednictwem innych lokalnych organizacji charytatywnych i organizacji pożytku publicznego. Tym sposobem w 2011 r. pomoc żywnościowa została skierowana do blisko 4 mln osób najbardziej potrzebujących w Polsce. W jej dostarczaniu uczestniczyło ok. 8 tys. lokalnych organizacji charytatywnych. Prze-

kazano najuboższym 21 rodzajów artykułów spożywczych.

W 2012 roku w programie uczestniczy 20 państw członkowskich UE, dla których Komisja Europejska na realizację programu PEAD przeznaczyła środki finansowe w wysokości 500 mln euro. Z ww. kwoty ok. 75,3 mln euro przydzielone zostało na realizację programu w Polsce.

W lutym 2012 roku opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 121/2012, które wprowadziło nowe zasady realizacji i finansowania programu. Program nie jest ściśle powiązany z rozdysponowaniem nadwyżek produktów z zapasów interwencyjnych. Środki finansowe przeznaczone na realizację programu będą wykorzystane na zakup produktów żywnościowych na rynku. Obecnie jednym z celów programu jest zapewnienie zbilansowanej diety osobom potrzebującym. Zgodnie z zaleceniami Parlamentu Europejskiego i Rady, w ramach programu powinny być

dystrybuowane artykuły z różnych grup towarowych, charakteryzujące się wysoką wartością odżywczą.

Realizacja programu w danym roku wymaga przeprowadzenia postępowania przetargowego. W wyniku postępowania przeprowadzonego w grudniu 2011 r. ARR wyłoniła 3 przedsiębiorców, z którymi zostały podpisane umowy na dostawy artykułów mlecznych. Artykuły spożywcze będą dostarczane do organizacji charytatywnych w zamian za odbiór odtłuszczonego mleka w proszku z zapasów interwencyjnych. Odtłuszczone mleko w proszku przeznaczone do odbioru znajdowało się w magazynach interwencyjnych znajdujących się na Litwie, w Niemczech, Wielkiej Brytanii i w Polsce. Cała ilość OMP została odebrana z zapasów interwencyjnych w okresie grudzień 2011 – luty 2012.

W ramach podpisanych umów do magazynów organizacji charytatywnych będzie dostarczane mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, ser topiony, masło extra. Dostawy produktów mlecznych do magazynów organizacji charytatywnych rozpoczęły się w marcu br. i potrwają do grudnia 2012 roku.

W maju 2012 r. Agencja Rynku Rolnego rozstrzygnęła drugi przetarg na dostarczanie artykułów spożywczych do organizacji charytatywnych w ramach programu realizowanego w 2012 roku. Łącznie do organizacji charytatywnych trafi ok. 101 tys. ton artykułów spożywczych z różnych grup towarowych, w tym: artykuły zbożowe (ok. 39 tys. ton), mleczne (ok. 25 tys. ton). W bieżącym roku dostawy żywności będą realizowane do ponad 120 magazynów czterech organizacji charytatywnych, wyznaczonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Żywność trafi do osób uprawnionych w całym kraju za pośrednictwem ok. 8 tys. lokalnych organizacji charytatywnych i pożytku publicznego. W czerwcu 2012 roku ARR planuje zawieranie umów z przedsiębiorcami wybranymi w drodze przetargu. Dostawy artykułów spożywczych w zamian za środki pieniężne będą realizowane od lipca 2012 do lutego 2013 r.

www.arr.gov.pl

Telefoniczny Punkt Informacyjny ARR

22 661 72 72

Gmina Prudnik zaprasza na

XV Wystawę Twórców Ludowych i Rzemiosła Artystycznego Pogranicza Polsko - Czeskiego

PRUDNIK 8- 10.06.2012

ORGANIZATOR: Gmina Prudnik

TEREN WYSTAWY:
Hala Sportowa OSIR
48-200 Prudnik, ul. Łuczniczka 1

Podczas wystawy swoją twórczość prezentować będzie ponad 300 artystów i rzemieślników z Polski i Ziemęci.

W czasie wystawy - seminaria, pokazy umiejętności twórców, sprzedaż wystawianych wyrobów, konkurs o tytuł "Najlepsze stoisko wystawowe" oraz "Najlepsza potrawa regionalna". Prezentacja miast partnerskich Prudnika: Bohumín i Kroměříž (Czechy), Nadwórna/Ukraina, Northeim/Niemcy, San Giustino/Włochy.

PATRONAT HONOROWY:
Marszałek Województwa Opolskiego
Ambasador Republiki Czeskiej w Rzeczypospolitej Polskiej
Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

PATRONAT MEDIALNY:

TYGODNIK PRUDnicki, TELE INFO, TVP OPOLe, ntv, RADIO OPOLE, czpl, EIR w Opolszczyźnie, Agencja Rynku Rolnego

Zapraszamy

W dniu 10.06.2012r. Wystawa towarzyszy: będzie Piątek Miejski, podczas którego odbędzie się degustacja specjałów kulinarnych z rynku wieprzowego, prelekcja dotycząca produktów mięsnych, gry, zabawy i konkursy z nagrodami. Piątek organizowany jest w ramach projektu "Piątek Miejski" finansowanego z Funduszu Promocji Miejsca Wieprzowego.

Piątek Miejski 10.06.2012r. 11:00 - 16:00

W programie:

- 14:00 - 14:30 muzyka huculskia w wykonaniu Romana Sadraka (Nadwórna/Ukraina)
- 14:30 - 15:00 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 15:00 - 15:30 koncert orkiestry deejet Prudnickiego Ośrodka Kultury
- 15:30 - 16:00 oficjalne otwarcie XV Wystawy Twórców Ludowych oraz Rzemiosła Artystycznego Pogranicza Polsko - Czeskiego z udziałem przedstawicieli władz rządowych i samorządowych
- 16:00 - 16:30 koncert orkiestry deejet Prudnickiego Ośrodka Kultury /na zewnątrz terenu wystawowego/
- 16:00 - 16:30 "Wałcanik" zespół folklorystyczny z Wałcza/
- 16:30 - 17:00 muzyka huculskia w wykonaniu Romana Sadraka (Nadwórna/Ukraina)
- 17:00 - 17:30 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 17:30 - 18:30 "Wałcanik" zespół folklorystyczny z Wałcza/
- 19:00 zakończenie pierwszego dnia Wystawy

09.06.2012 - SOBOTA

10:00 - 19:00 prezentacja twórczości ludowej oraz rzemiosła artystycznego

12:00 - 14:00 program artystyczny Prudnickiego Ośrodka Kultury:
Młodzieżowe Studio Piszenki Prudnickiego Ośrodka Kultury /prowadzenie J.Kanasi/
Formacje taneczne Prudnickiego Ośrodka Kultury /prowadzenie J.Zmarzlik/

- 14:00 - 14:30 Cimbaliówka muzyka ZUŠ Kroměříž
- 14:00 - 18:00 Kapela "Slezanki" Město Albrechtice /na zewnątrz terenu wystawowego/
- 14:30 - 15:00 "Mujačass" zespół country z Bruntála
- 15:00 - 15:30 Cimbaliówka muzyka ZUŠ Kroměříž
- 15:30 - 16:00 "Mujačass" zespół country z Bruntála
- 16:00 - 16:30 Cimbaliówka muzyka ZUŠ Kroměříž
- 16:30 - 17:00 "Mujačass" zespół country z Bruntála
- 17:00 - 17:30 Cimbaliówka muzyka ZUŠ Kroměříž
- 17:30 - 18:00 "Mujačass" zespół country z Bruntála
- 18:00 - 18:30 Cimbaliówka muzyka ZUŠ Kroměříž
- 18:30 - 19:00 "Mujačass" zespół country z Bruntála
- 19:00 zakończenie drugiego dnia Wystawy

10.06.2012 - NIEDZIELA

10:00 - 19:00 prezentacja twórczości ludowej oraz rzemiosła artystycznego

11:00 - 13:00 program artystyczny Prudnickiego Ośrodka Kultury
Dziecięce Studio Piszenki Prudnickiego Ośrodka Kultury /prowadzenie L.Mirko/
Formacje taneczne Prudnickiego Ośrodka Kultury /prowadzenie L.Mirko/

- 13:00 - 13:30 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 13:30 - 15:00 "Trojoki" zespół muzyczny z Rybnika
- 14:00 - 18:00 "Pochodz" zespół country z Město Albrechtice /na zewnątrz terenu wystawowego/
- 15:00 - 15:30 muzyka huculskia w wykonaniu Romana Sadraka (Nadwórna/Ukraina)
- 15:30 - 16:00 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 16:00 - 16:30 podsumowanie współzawodnictwa o tytuł: "Najlepszego stoiska wystawowego" oraz "Najlepsza potrawa regionalna", oficjalne zakończenie XV Wystawy Twórców Ludowych oraz Rzemiosła Artystycznego Pogranicza Polsko - Czeskiego
- 16:30 - 18:00 "Trojoki" zespół muzyczny z Rybnika
- 19:00 zakończenie drugiego dnia Wystawy

Następ bezpłatny

W dniu 10.06.2012r. Wystawa towarzyszy: będzie Piątek Miejski, podczas którego odbędzie się degustacja specjałów kulinarnych z rynku wieprzowego, prelekcja dotycząca produktów mięsnych, gry, zabawy i konkursy z nagrodami. Piątek organizowany jest w ramach projektu "Piątek Miejski" finansowanego z Funduszu Promocji Miejsca Wieprzowego.

Piątek Miejski 10.06.2012r. 11:00 - 16:00

W programie:

- 14:00 - 14:30 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 14:30 - 15:00 "Trojoki" zespół muzyczny z Rybnika
- 15:00 - 15:30 "Pochodz" zespół country z Město Albrechtice /na zewnątrz terenu wystawowego/
- 15:30 - 16:00 "Horianka" zespół folklorystyczny z Nadwórnej/Ukraina/
- 16:00 - 16:30 podsumowanie współzawodnictwa o tytuł: "Najlepszego stoiska wystawowego" oraz "Najlepsza potrawa regionalna", oficjalne zakończenie XV Wystawy Twórców Ludowych oraz Rzemiosła Artystycznego Pogranicza Polsko - Czeskiego
- 16:30 - 18:00 "Trojoki" zespół muzyczny z Rybnika
- 19:00 zakończenie drugiego dnia Wystawy

PROJEKTOWANIE I WYKONAWSTWO KOMPLETNYCH SYSTEMÓW BIOGAZOWNI

Nasza oferta skierowana jest do:

przemysłu	utylizacja odpadów przetwórstwa spożywczego, rzeźni, gorzelni
rolnictwa	zagospodarowanie obornika, gnojówki, gnojowicy, upraw zielonych
gmin	przerób odpadów organicznych pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów
przedsiębiorstw komunalnych	utylizacja odpadów komunalnych

Instalacje projektujemy i wykonujemy kompleksowo, począwszy od stacji przyjmowania i magazynowania substancji organicznej, aż po wykorzystanie energii elektrycznej i cieplnej.

Przygotowana przez nas oferta jest propozycją rozwiązania "pod klucz" i zawiera:

- Kompletną dokumentację projektową i wykonawczą
- Pomoc przy opracowaniu wniosku o dotację unijną
- Pozyskanie pozwolenia na budowę wraz z wykonaniem operatów
- Prace ziemne i budowlane (zbiorniki magazynujące, zbiorniki fermentacyjne, budynki techniczne itp.)
- Dostawę, montaż i uruchomienie maszyn i urządzeń (systemy podawania węsu, uzdarnianie biogazu, kogeneracyjny układ energetyczny, sterownie)
- Uruchomienie instalacji i szkolenie personelu

Mutag
www.mutag.pl

MUTAG Polska sp. z o.o. ; ul. Wiejska 1c ; 44-200 Rybnik
tel. +48 32 433 03 55 ; fax: +48 32 433 03 56 ; e-mail: biuro@mutag.pl

PROGRAM ROLNOŚRODOWISKOWY UMOŻLIWIWA POWRÓT DO NATURY

Użytki rolne stanowią 60% powierzchni Polski. Nasza polska przyroda jest dobrem narodowym, skarbnią możliwości z olbrzymim potencjałem. Wyjątkowy krajobraz wsi z mozaikową strukturą pól uprawnych oraz licznymi miedziami stwarza sprzyjające warunki dla bytowania dziko żyjących zwierząt i roślin. Program Rolnośrodowiskowy jest jednym z działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Do dyspozycji rolników stawia 9 pakietów i 49 wariantów. Od rolnictwa zrównoważonego zaczynając, przez ochronę zagrożonych ptaków i siedlisk przyrodniczych, na strefach buforowych kończąc. Co roku do Programu przystępuje 23 tysiące rolników. Możesz być jednym z nich. Wystarczy podjąć 5-letnie zobowiązanie.

Dzięki udziałowi w Programie Rolnośrodowiskowym p. Samołuk może chronić ptaki.

Kazimierz Samołuk ze Starych Kiejkut koło Szczytna na Mazurach od 8 lat z powodzeniem wykorzystuje środki unijne na ten cel. Chroni dzikie ptactwo, hoduje zioła, troszczy się o glebę i wodę. Cieszy go codzienny widok kwitnącej wiosennej łąki, raduje widok bocianów, żurawi czy skaczących po polach zajęcy. Dzięki środkom z ARiMR stać go na zakup nowoczesnych maszyn. Pan Kazimierz przyznaje, że Program Rolnośrodowiskowy narzuca wprawdzie rygory pracy z kalendarzem w ręku, ale włożony w pracę wysiłek wielokrotnie opłaca się.

– Inwestuję w przyszłość kolejnych pokoleń-przynajmniej z uśmiechem mazurski rolnik. Na przeciwnym końcu Polski, w Godzieszowej w gminie

Długołęka na Dolnym Śląsku, od 2008 roku Program Rolnośrodowiskowy udanie realizuje Dariusz Śmichura. Hoduje lokalną rasę koni, prowadzi ekstensywną uprawę użytków zielonych, realizuje wsiewki poplonowe. Wielką dumą gospodarującego na 19 hektarach rolnika są konie rasy śląskiej. Ma ich 40. Z tej liczby 7 objętych jest Programem Rolnośrodowiskowym. Dariusz Śmichura organizuje zawody oraz imprezy integrujące środowiska hodowców koni rasy śląskiej. Prowadzi też hotel dla koni. W konkursie „Piękna wieś Dolnośląska”, organizowanym przez Urząd Marszałkowski w 2010 roku, jego gospodarstwo w kategorii „Najpiękniejsza zagroda” zajęło 3 miejsce.

Na tle Unii Europejskiej nasze obszary wiejskie wyróżniają się bardzo dobrym stanem środowiska naturalnego i malowniczymi urozmaiconymi krajobrazami obszarów rolniczych. Warto pielęgnować nasze łąki i pastwiska z siedliskami dzikiego ptactwa i dziewiczej roślinności. Warto stosować międzyplony dla poprawy warunków glebowych. Warto chronić wielki narodowy skarb-polską faunę i florę. Program Rolnośrodowiskowy oferuje szeroki wachlarz możliwości.

Zapraszamy do skorzystania z oferowanego dofinansowania z Programu Rolnośrodowiskowego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Więcej informacji: www.arimr.gov.pl, w oddziałach regionalnych i biurach powiatowych Agencji oraz bezpłatnej infolinii: 0 800 380 084 – czynnej przez 7 dni w tygodniu w godz. 7-21.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Publikacja opracowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Instytucja wdrażająca Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sukces w uprawie ziemniaka jadalnego w dużej mierze zależy od skuteczności zwalczania chorób grzybowych występujących w okresie wegetacji. Dobór właściwej odmiany jest dla plantatora ważny, np. z handlowego punktu widzenia, jednak kluczem do powodzenia uprawy wskazanej odmiany jest zastosowanie odpowiedniej technologii jej produkcji i szczególny nacisk na właściwy sposób ochrony przed alternariozą i zarazą ziemniaka w trakcie wegetacji.

Firma Bayer CropScience zaleca kompleksowe rozwiązanie w ochronie fungicydowej ziemniaka oferując plantatorom nowej generacji fungicydy: **Pyton Consent® 450 SC i Infinito® 687,5 SC.**

Pyton Consentto należy do nowej grupy fungicydów, zapewniających skuteczną ochronę przed alternariozą i zarazą ziemniaka. Dwie substancje czynne wchodzące w skład preparatu – sprawdzony od lat propamokarb i unikalny Fenomen® decydują o kompletnej ochronie roślin ziemniaka. Dwie substancje czynne o różnym mechanizmie działania doskonale się uzupełniają. Fenomen – działa profilaktycznie i antysporalijnie – zapobiegając procesowi tworzenia się zarodników, propamokarb dzięki systemicznym właściwościom działa leczniczo.

Właściwości systemiczno-wgłębne są kluczowe w walce z chorobami grzybowymi, szczególnie w okresie intensywnego wzrostu, tzn. tworzenia nowych przyrostów łodyg i liści roślin ziemniaka. Wczesny zabieg profilaktyczny doskonałej jakości preparatem gwarantuje bezpieczny start we wzroście ziemniaków i jest podstawą dalszego programu fungicydowego. Nawet najmniejsze zaniedbanie we wczesnych fazach rozwojowych ziemniaka, w późniejszym terminie mocno komplikuje ochronę, a raz „wpuszczona” alternarioza lub zaraza jest trudniejsha do zwalczania.

Stosowanie Pyton Consent® 450 SC we wczesnych terminach ma wiele zalet. Jest pewnym i skutecznym narzędziem w walce z alternariozą – chorobą, która w naszym klimacie zazwyczaj jako pierwsza występuje na plantacjach. W sytuacji, kiedy z przyczyn pogodowych preparaty o działaniu kontaktowym lub kontaktowo-wgłębennym mogą być mniej skuteczne, to właśnie Pyton Consentto można zastosować w pierwszych zabiegach ochrony. Nowatorskie połączenie substancji czynnych preparatu oraz działanie układowo-wgłębne gwarantują wysoką skutecznosć w zwalczaniu odpornych i bardzo agresywnych ras zarazy ziemniaka, w tym zarazy łodygowej. Reasumując, Pyton Consentto jest doskonałym i jednocześnie uniwersalnym preparatem w ochronie ziemniaka. Jest tym rozwiązaniem, na które warto się zdecydować w momencie intensywnego wzrostu roślin ziemniaka, tzn. w pierwszych zabiegach przeciwko alternariozie i zarazie ziemniaka.

Pełna ochrona w trakcie wegetacji ziemniaka wymaga zastosowania przez rolników kilku zabiegów fungicydowych, które umożliwiają przemienne stosowanie różnych substancji czynnych, co jest gwarancją uzyskania wysokiej skuteczności zwalczania chorób.

Infinito 687,5 SC zawiera nową substancję czynną – fluopikolid, która odznacza się wyjątkowo długotrwałym działaniem i w nowatorski sposób zwalcza zarazę ziemniaka. Fungicyd należy do grupy produktów o systemiczno-wgłębennym działaniu i jest prawdziwym specjalistą w zwalczaniu zwłaszcza agresywnych form zarazy liściowej i łodygowej. Warto podkreślić bardzo wysoką skuteczność Infinito w zwalczaniu zarodników płynkowych zarazy, już od momentu zawiązywania się bulw. Ma to bardzo istotny

Ochrona plantacji ziemniaka jadalnego przed alternariozą i zarazą ziemniaka

wpływ na ograniczenie strat z powodu gnicia bulw w trakcie wegetacji i dalszego ich przechowywania po zbiorze. Infinito oddziałuje na kilka etapów w cyklu rozwojowym zarazy, począwszy od tworzenia zarodników konidialnych, zarodnikowania, powstawania zarodników płynkowych odpowiedzialnych za występowanie zarazy na bulwach, aż do hamowania rozwoju oospor. Dzięki tak wielokierunkowemu działaniu, preparat nie prowokuje do wytwarzania odporności krzyżowej zarazy, doskonale sprawdza się w tych sytuacjach, gdzie taka odporność wystąpiła, zwalcza agresywne typy zarazy

i charakteryzuje się niespotykaniem długotrwałą ochroną. Działa prewencyjnie, leczniczo i wyniszczająco.

Podstawowa dawka preparatu na hektar wynosi 1,6 l, przy zachowaniu 10–14-dniowego odstępu między zabiegami. Formułacja SC wpływa na szybkie opróżnianie go z opakowania handlowego i rozprowadzenie fungicydu w zbiorniku opryskiwacza. Dodatkowo od strony technicznej Infinito ma bardzo ważną cechę: po wyschnięciu kropelicy opryskowej na roślinie, z otoczki promokarbu nadal uwalniany jest fluopikolid i transportowany do tkanek roślin. Pozwala

to na maksymalne wchłonięcie fungicydu i wpływa na wysoką odporność preparatu na zmywanie przez deszcz.

Podsumowując, Pyton Consent® 450 SC oraz Infinito 687,5 SC są podstawowym ogniwem każdego programu fungicydowego w ochronie ziemniaków. Zastosowanie kolejno: Pyton Consent, a następnie Infinito, gwarantuje wysoką skuteczność w zwalczaniu alternariozy i zarazy ziemniaka – formy liściowej i łodygowej oraz zapewnia skutecną ochronę bulw.

Krzysztof Kantor
Bayer CropScience

Sposób na agresywne typy

Czy chcielibyście podobnie długotrwałej ochrony przed zarazą ziemniaka?

Teraz również do ochrony przed mączniakiem rzekomym ogórków (w gruncie i pod osłonami) oraz cebuli!

- długotrwały, niespotykany dotychczas efekt ochrony
- wyjątkowa skuteczność zwalczania agresywnych typów zarazy ziemniaka
- pełna ochrona liści, łodyg, bulw i nowych przyrostów
- działanie zapobiegawcze, lecznicze i wyniszczające

Bayer CropScience

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące na rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj zalecanych środków bezpieczeństwa.

Bayer CropScience, Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa, tel. 22 572 36 12, fax 22 572 36 03

www.bayercropscience.pl